

|    |                               |                                                                                       |
|----|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| OS | Bezpečnostní značky a signály | Dok. č.: OS 17.11<br>Vydání č.: 2<br>Platnost do 31.12.2020<br>Účinnost od 01.01.2018 |
|----|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|

|              |                               |
|--------------|-------------------------------|
| Kapitola:    | Úvod - Cíle, Politika jakosti |
| Podkapitola: | Bezpečnostní značky a signály |

## 1. ÚČEL

Tato směrnice je vypracována k zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti práce zaměstnanců Linde Gas a.s. (LG-CZ) a cizích právnických a fyzických osob působících v areálu Linde .

## 2. ROZSAH PLATNOSTI

Ustanovení této směrnice platí pro všechna pracoviště společnosti LG-CZ a jsou závazná pro všechny její zaměstnance i pro jiné fyzické a právnické osoby provádějící činnosti na území a.s nebo majetku a.s. nebo při činnostech prováděných LG-CZ.

## 3. DEFINICE, VYSVĚTLIVKY

**BOZP** - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

**Bezpečnostní značky a signály** - Jsou to značky a signály, které se týkají určité činnosti nebo situace a které poskytují informace nebo instrukce k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci prostřednictvím značky, tabulky, barvy, světelné značky nebo akustického signálu, slovní komunikace nebo signálu dávaného rukou, podle daného případu.

**Značka zákazu** - značka zakazující chování, které by mohlo způsobit nebezpečí

**Značka výstrahy** - Značka varující před rizikem nebo nebezpečím

**Značka příkazu** - Značka předepisující určité chování

**Značka nouzového východu nebo značka první pomoci** - Značka informující o nouzovém východu nebo místě první pomoci či záchranných zařízeních

**Informační značka** - Značka poskytující jiné informace, než značky uvedené výše

**Tabulka** - Značka poskytující podrobné informace kombinací geometrického tvaru, barev a symbolu nebo piktogramu, nebo textové části, která je zviditelněna osvětlením dostatečné intenzity

**Doplňková tabulka** - Tabulka poskytující doplňkové informace, používaná společně s tabulkou - viz předcházející definice

**Bezpečnostní barva** - Barva, které je přiřazen určitý význam

**Symbol nebo piktogram** - Vyobrazení, které popisuje situaci nebo předepisuje určité chování a které se používá na tabulce nebo osvětleném povrchu

**Světelná značka** - Značka vytvořená zařízením z průhledných nebo průsvitných materiálů, které jsou osvětleny takovým způsobem, že vznikne svítící povrch

**Akustický signál** - Kódovaný zvukový signál, který se vysílá a předává zařízením určeným k tomu účelu bez použití lidského nebo umělého hlasu

**Slovní komunikace** - Předem stanovená mluvená zpráva, zprostředkovaná lidským hlasem nebo umělým hlasem

**Signál dávaný rukou** - Pohyb nebo postavení paží nebo rukou v zakódované formě pro vedení osob, které provádějí úkony spojené s rizikem nebo nebezpečím pro zaměstnance

**Kód** - Světelný, zvukový nebo rukou dávaný signál sdělující určitou informaci.

#### 4. ODPOVĚDNOST

Za realizaci úkolů vyplývajících z této OS odpovídají všichni zaměstnanci LG-CZ, jejichž činnost souvisí s danou problematikou.

Za dodržování všech opatření uvedených v této směrnici odpovídá vedoucí pracovník předmětného pracoviště a pro jiné fyzické a právnické osoby provádějící činnosti na území LG-CZ nebo majetku LG-CZ.

#### 5. POPIS ČINNOSTI

##### 5.1 Vzhled bezpečnostních značek

**Značky zákazu** mají kruhový tvar s černým piktogramem na bílém pozadí, červeným okrajem a šikmým pruhem; černý piktogram, červený okraj a šikmý pruh zaujímají nejméně 35 % plochy značky. Červený šikmý pruh prochází středem značky přes piktogram a směřuje seshora doprava dolů pod úhlem 45 stupňů od vodorovné roviny. (viz příloha č.2 ).

**Značky výstrahy** mají trojúhelníkový tvar s černým piktogramem na žlutém pozadí s černým okrajem; žlutá část zaujímá nejméně 50 % plochy značky ( viz příloha č.3 ).

**Značky příkazu** mají kruhový tvar s bílým piktogramem na modrém pozadí; modrá část zaujímá nejméně 50 % plochy značky (viz příloha č.4 ).

**Informativní značky** pro:

- označení únikové cesty a nouzového východu nebo místa první pomoci a zařízení pro přivolání první pomoci mají obdélníkový nebo čtvercový tvar s bílým piktogramem na zeleném pozadí; zelená část zaujímá nejméně 50 % plochy značky ( viz příloha č.5 ).
- věcné prostředky požární ochrany, požárně bezpečnostní zařízení a směr cesty k nim mají obdélníkový nebo čtvercový tvar s bílým piktogramem na červeném pozadí; červená část zaujímá nejméně 50 % plochy značky ( viz příloha č.6 ).

**Značky označující riziko střetu osob** s překážkami nebo riziko pádu osob a předmětů tvoří střídavé žluté a černé nebo červené a bílé pruhy stejné velikosti v úhlu 45 stupňů. Namísto žluté barvy lze použít fotoluminiscenčního materiálu žlutozelené barvy ( viz příloha č.1 ).

**Značky označující komunikace** pro vozidla a pojízdna zařízení ve vnitřních pracovních prostorách objektů mají viditelné souvislé pruhy, jejichž barva musí být kontrastní s povrchem komunikace. Pruhy mají zpravidla bílou nebo žlutou barvu a jsou umístěny tak, aby vymezovaly bezpečnou vzdálenost. Trvalé komunikace ve venkovních pracovních prostorách jsou podle možností značeny obdobně, pokud nejsou opatřeny vhodným ohrazením nebo chodníky.

Rozměry značky musí odpovídat velikosti překážky nebo nebezpečného místa; rozměry informativní značky pro věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostního zařízení musí umožňovat jejich snadné rozpoznání.

##### 5.2 Umístění a používání značek a signálů

Značky a zařízení určené k vysílání světelných signálů se umísťuje ve vhodné výšce a v poloze přiměřené zornému poli zaměstnanců, na snadno dostupném a viditelném místě, s přihlédnutím k osvětlení a ke všem rizikům na pracovišti a v jeho bezprostřední blízkosti.

Značky a zařízení určené k vysílání světelných signálů vyžadující dodávku energie musí být vybaveny nouzovým zdrojem pro případ přerušení dodávky energie.

Při umístění značek a zavedení signálů nesmí být jejich účinnost ovlivněna nesprávnou volbou, nedostatečnou údržbou, nedostatečným počtem nebo přítomností jiných značek nebo zdrojů světla nebo zvuků stejného typu, které snižují viditelnost nebo slyšitelnost. Z tohoto důvodu je zejména třeba

- a) omezit umístění většího počtu značek blízko sebe,
- b) nepoužívat světelné značky v blízkosti jiného podobného světelného zdroje,

c) nepoužívat současně dvě a více světelných značek odlišného významu, které mohou být zaměněny,

d) nepoužívat dva zvukové signály současně,

e) nepoužívat zvukové signály při vysoké hladině okolního hluku,

d) kontrolovat funkčnost světelných značek a zařízení k vysílání zvukových a světelných signálů před uvedením do provozu a v pravidelných intervalech i v průběhu provozu

e) uvést světelné značky a zařízení k vysílání zvukových a světelných signálů po ukončení použití bezodkladně do pohotovostního stavu.

Značky a zařízení určené k vysílání světelných a zvukových signálů musí být vhodné pro prostředí, ve kterém jsou používány a musí být zhotoveny z odolného materiálu; pokud nejsou zhotoveny z fotoluminiscenčního nebo reflexního materiálu, musí při snížené viditelnosti vydávat světlo nebo být osvětleny.

Světelná plocha značek a světelné signály musí vytvářet kontrast vhodný v prostředí, v němž jsou použity a nesmí oslňovat

Informativní značky pro únik a evakuaci osob a značky překážek na únikových cestách musí být i při přerušení dodávky energie viditelné a rozpoznatelné minimálně po dobu nezbytně nutnou k bezpečnému opuštění objektu.

Značky a zařízení určené k vysílání světelných a zvukových signálů musí být udržované a kontrolované tak, aby zůstal zachován jejich vzhled a původní funkční vlastnosti; v případě nutnosti musí být nahrazeny jinými.

### 5.3 Značení chemických látek

Nádoby používané při práci s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi, jakož i nádoby pro skladování takových nebezpečných látek nebo směsí a potrubní vedení, obsahující nebo přepravující tyto látky nebo směsi, musí být po celou dobu jejich používání, skladování nebo přepravy označeny příslušným výstražným symbolem nebezpečnosti na viditelném místě s kontrastním pozadím a podle potřeby i vzorcem nebo názvem chemické látky nebo směsi, případně bližšími údaji o její nebezpečnosti.

Při přepravě na pracovišti může být u nádob obsahujících nebezpečné látky nebo směsi označení podle tohoto nařízení vlády doplněno nebo nahrazeno označením používaným podle předpisů o přepravě nebezpečných věcí.

Značky nesmí být snadno odstranitelné a musí být umístěny na dostupných stranách nádoby nebo potrubního vedení. Značky na potrubním vedení se umísťují v účelných odstupech a v blízkosti nebezpečných míst, zejména u ventilů a spojů.

Místnosti, uzavřené prostory nebo prostranství, kde jsou skladovány nebo dopravovány nebezpečné látky nebo směsi, musí být označeny vhodnou značkou výstrahy nebo výstražným symbolem nebezpečnosti, pokud nepostačuje označení umístěné na jednotlivých obalech nebo nádobách, zejména s ohledem na jeho velikost a zřetelnost. Sklady nebezpečných látek nebo směsí musí být podle dané situace označeny v blízkosti místa skladování nebo na dveřích skladu; při skladování většího počtu látek nebo směsí lze použít výstražné značky pro všeobecné nebezpečí. (viz Příloha č.8).

Nádoby používané při práci po velmi krátkou dobu nebo nádoby, jejichž obsah se často mění se nemusí značit, za předpokladu, že jsou přijata jiná vhodná opatření zaručující stejnou úroveň ochrany, zejména zajištění informací nebo školení.

#### 5.4 Signály světelné, zvukové, hlasové a signály dávané rukou

Světelné a zvukové signály svým spuštěním udávají, kdy má být zahájena a ukončena příslušná činnost a musí být vydávány po celou dobu, [po kterou se provádění této činnosti vyžaduje](#).

Zvukové signály musí být snadno rozpoznatelné dobou trvání zvukových impulsů nebo skupin impulsů a intervalů mezi nimi a snadno rozpoznatelné od jakýchkoliv jiných zvukových signálů. Jejich úroveň zvuku musí být vyšší než hladina okolního hluku tak, aby byly slyšitelné, aniž by přitom nadměrně obtěžovaly hlukem nebo působily bolest. Při použití zařízení určeného k vysílání signálů s proměnnou nebo stálou frekvencí se použije proměnné frekvence k signalizování vyšší úrovně nebezpečí nebo pro naléhavější potřebu zásahu nebo činnosti; signál pro opuštění prostoru musí být nepřerušovaný ( viz příloha č.7).

Komunikace hlasovými signály se uskutečňuje formou jednoduchých, srozumitelných krátkých slov, skupin slov, krátkých textů nebo vět. Hlasový signál musí být správně vysloven v jazyce, kterému posluchač rozumí, tak, aby podle něj mohl příjemce signálu vhodným způsobem postupovat, a musí být dostatečně hlasitý ( viz příloha č.7 ).

Signály dávané rukou musí být přesné, jednoduché, rozlišitelné a nezaměnitelné s jinými signály; užívá-li se současně obou rukou, musí být pohyby symetrické a vždy může být dáváno pouze jediné znamení. Signalista stojí čelem k příjemci signálu a sleduje všechny jím řízené úkony tak, aby nebyla ohrožena jeho bezpečnost nebo bezpečnost jiných zaměstnanců. Nemůže-li signalista všechny úkony sledovat sám, dává signály více signalistů; příjemce signálu musí mít všechny signalisty v zorném poli. Signalista musí mít na sobě jeden nebo více rozlišovacích prvků, například vestu, přilbu, rukávce nebo pásku na ruku, nebo musí použít praporek. Rozlišovací prvky musí být výrazně barevné, zpravidla stejné barvy, a určeny pro výlučné používání signalistou ( viz příloha č.7 ). Má-li příjemce signálu pochybnosti o tom, že lze příkaz bezpečně provést, přerušuje řízený úkon a požádá signalistu o nový signál

[Zvukové signály nebo hlasové signály mohou být použity společně se světelnými signály nebo signály dávanými rukou.](#)

Při dosažení stejné účinnosti je možno zaměnit

- a) světelné signály se zvukovými signály,
- b) světelné signály s hlasovými signály,
- c) signály dávané rukou s hlasovými signály,

d) bezpečnostní barvu se značkou k označení nebezpečí pádu či zakopnutí

## 6. VYSTAVENÁ DOKUMENTACE

## 7. ZMĚNOVÉ ŘÍZENÍ

## 8. SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTACE